

O B R A Z L O Ź E N J E

UZ NACRT PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O SNABDIJEVANJU KVALIFIKOVANIH KUPACA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM I POSTUPKU PROMJENE SNABDJEVAČA

Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK ovim obrazloženjem objašnjava pravnu i činjeničnu osnovu za donošenje Nacrta pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača.

Obrazloženje je izrađeno da bi se javnosti omogućilo razumijevanje pravnog osnova kojeg FERK mora uvažavati u postupku donošenja opštih akata kojima se, na osnovu zakonskog ovlaštenja, na opšti način uređuju pojedina pitanja iz elektroenergetskog sektora u cilju razrađivanja i primjene pojedinih zakonskih odredbi radi otvorenog i nesmetanog procesa funkcionisanja tržišta električne energije.

I. PRAVNI OSNOV

Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22), Statut Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 24/14 i 91/15), Poslovník o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 29/14, 31/16 i 84/19), Pravilnik o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 89/14 i 84/19)

Članom 13. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, pored ostalog, propisano je da pravilnik o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom propisuje Regulatorna komisija, a propisane su i obavezne odredbe koji isti treba sadržavati, dok su članovima 15. i 16. zakona propisane odredbe vezane za tržište električne energije, kao i provođenje razvoja tržišta u skladu sa aktima Regulatorne komisije. Članom 21. ovog zakona propisane su nadležnosti FERK-a, a pored ostalog i nadzor tržišta električne energije, donošenje metodologije i kriterija za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača, vrijeme trajanja usluge javnog snabdjevača i vršenje nadzora nad primjenom cijene usluge javnog snabdjevača, davanje saglasnosti na cijene usluge javnog snabdjevača nakon potpunog otvaranja tržišta električne energije, propisivanje procedure i kriterija za odabir rezervnog snabdjevača, uključujući i vrijeme trajanja usluge rezervnog snabdjevača i nadzor nad primjenom cijene usluge rezervnog snabdjevača, kao i da FERK osigurava nediskriminaciju, efikasnu konkurenciju i efikasno funkcionisanje tržišta električne energije. Članom 22. istog zakona propisano je i da je FERK

obavezan da u skladu sa međunarodnim normama i standardima Evropske unije, Elektroenergetskom politikom, reformom energetskeg sektora, provedbenim propisima i aktima DERK-a osigura postepeno uvođenje regulisanje i razvoj tržišta električne energije, kao i da osigura transparentne i ravnopravne odnose između svih učesnika na tržištu i da donosi provedbene propise za ostvarivanje propisanih nadležnosti. Članom 57. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine propisane su detaljne odredbe o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca, kao i odredbe vezane za snabdijevanje električnom energijom od strane javnog snabdjevača i pravo na rezervnog snabdjevača, dok je članom 59. Zakona, pored ostalog, propisano da kvalifikovani kupci imaju pravo slobodno izabrati snabdjevača električne energije, a istim članom propisana su prava i obaveza kvalifikovanog kupca, uključujući zaključivanje ugovora u skladu sa važećim zakonima i propisima.

Članom 10. i 11. Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je da FERK ima nadležnosti i obaveze propisane Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i Zakonom o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine, ali i da će, pored navedenih nadležnosti, FERK obavljati i poslove propisane mu drugim zakonima i propisima iz oblasti energije, dok je članom 23. stav (1) i stav (2) ovog Statuta propisano da FERK donosi opšte i pojedinačne akte neophodne za njegov rad.

Članom 32. stav (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je da se pravilnikom pobliže razrađuju zakonski propisi u okviru nadležnosti i ovlaštenja FERK-a, kao i pitanja unutrašnje organizacije i rada FERK-a.

Članom 23. Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača propisano je, pored ostalog, da FERK prati i analizira efekte primjene ovog pravilnika u tržišnim uslovima, usklađuje njegove odredbe sa promijenjenim okolnostima i stvarno dosegnutim stepenom razvoja tržišta električne energije, kao i da usklađuje metodologije iz ovog pravilnika sa promijenjenim okolnostima razvoja tržišta električne energije, dok se izmjene i dopune ovog pravilnika vrše po istom postupku koji se primjenjuje za njegovo donošenje.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA

Osnovni razlog za donošenje Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača su rezultati nastali kontinuiranim praćenjem primjene Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača („Službene novine Federacije BiH“ broj 89/14 i 84/19) obzirom na FERK-ovu obavezu analiziranja rezultata njegove dosadašnje primjene i potrebe prilagođavanja pojedinih odredbi kretanjima i do sada uspostavljenim tržišnim odnosima i praksama u energetskeg sektoru, a sve u cilju nesmetanog funkcionisanja tržišta električne energije. Na osnovu navedenog utvrđeno je da je potrebno izmjeniti i dopuniti odredbe pravilnika vezane za operatora sistema, kao i izmjeniti i dopuniti odredbe iz propisane Metodologije za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH vezane za cjenovni dizajn i podloge za određivanje cijena usluge javnog snabdjevača, kao i pojasniti način na koji FERK nadgleda cijene usluge rezervnog snabdjevača propisan Metodologijom za utvrđivanje cijena usluge rezervnog snabdjevača u Federaciji BiH.

Obzirom na navedeno FERK se opredijelio za regulisanje ove materije kao u Nacrtu pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača.

III. PREDMET RAZMATRANJA PRAVILNIKA

Nacrtom pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača se definiše pojam operatora sistema, usklađuje terminologija vezana za nadležnog operatora sistema, te se mijenjaju odredbe Priloga 1. Metodologija za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH vezane za cjenovni dizajn, a dopunjavaju odredbe vezane za podloge za određivanje cijena usluge javnog snabdjevača sa detaljnim tabelama koje se obavezno dostavljaju uz prijedlog cijene usluge javnog snabdjevača, dok se mijenjala odredba Priloga 2. Metodologija za utvrđivanje cijena usluge rezervnog snabdjevača u Federaciji BiH vezana za način nadgledanja cijena usluge rezervnog snabdjevača.

IV. SVRHA OBRAZLOŽENJA

Svrha Obrazloženja je informisanje javnosti o činjeničnim i pravnim osnovama Nacrta pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača.

Ukoliko se iz sažetka komentara zainteresovanih lica ocijeni da je neophodna suštinska revizija Nacrta pravilnika, FERK će obnoviti postupak opšte rasprave, u skladu sa članom 39. stav (3) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine i članom 25. stav (2) Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi („Službene novine Federacije BiH“ broj 57/12, 71/14 i 31/16).

Ukoliko su komentari takve prirode da ne zahtijevaju suštinsku izmjenu ili ukoliko FERK odluči da ne vrši reviziju predloženog teksta, isti će staviti na dnevni red redovne sjednice, razmotriti i usvojiti.

V. PLANSKE AKTIVNOSTI FERK-a

Nacrt pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača FERK je usvojio na II redovnoj sjednici održanoj 30.01.2023. godine. Obavještenje o održavanju sjednice objavljeno je 20.01.2023. godine, na oglasnoj tabli FERK-a i na internet stranici FERK-a.

Uz Nacrt pravilnika, FERK je na istoj sjednici usvojio i tekst Obrazloženja uz ovaj nacrt i utvrdio tekst Obavještenja za javnost, za prikupljanje komentara i održavanje opšte rasprave. Obavještenje za javnost za prikupljanje komentara i održavanje opšte rasprave tokom koje će FERK primati komentare javnosti, objavit će se na internet stranici FERK-a.

Zainteresovana pravna i fizička lica mogu podnositi pisane komentare na Nacrt pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača u periodu od dana objavljivanja obavještenja do dana isteka roka za podnošenje pisanih komentara. Nacrt pravilnika sa Obrazloženjem moći će se preuzeti u sjedištu FERK-a, na protokolu, Kneza Domagoja 12 A u Mostaru ili na internet stranici FERK-a, www.ferk.ba, u periodu od 01.02 do 17.02.2023. godine, kada ističe rok za podnošenje pisanih komentara. Pisani komentari moraju biti potpisani.

FERK će održati opštu raspravu o Nacrtu pravilnika dana 16.02.2023. godine, u Mostaru, u prostorijama FERK-a, sa početkom u 12:00 sati.

Na opštu raspravu mogu doći sva zainteresovana pravna i fizička lica kojima će se pružiti mogućnost davanja komentara na Nacrt pravilnika. Vremenski rok za davanje komentara bit će ograničen u skladu sa uputstvima datim tokom opšte rasprave. Voditelj rasprave je lice koje odredi FERK.

Svi primljeni pisani i usmeni komentari će biti pažljivo razmotreni, te će isti uz Izvještaj voditelja postupka sa održane opšte rasprave biti objavljeni na internet stranici FERK-a.

Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača pripremljen od voditelja postupka opšte rasprave bit će razmatran u svrhu usvajanja na redovnoj sjednici FERK-a, koja će se održati u skladu sa planom rada FERK-a o čemu će javnost biti blagovremeno obaviještena.

Kada bude usvojen, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača dostavlja na objavu Službenim novinama Federacije BiH.

FERK zadržava pravo izmjene ovih planskih aktivnosti.